

Zbiór zadań z matematyki jakie przerabiałem z moimi Bambikami.

Zbiór ten zawiera zadania ułożone przeze mnie oraz rozwiązania zadań zaczerpniętych z różnych źródeł. Między innymi są tu zadania z podręczników szkolnych lub zbiorów zadań wykorzystywanych w szkołach. Jest naturalne, że treść moich zadań jest też często w jakiejś części inspirowana zadaniami z jakimi się spotkałem przeglądając różne źródła.

Ogólnie, jeśli zamieszczam tu rozwiązanie zadania z jakiegoś źródła staram się wskazać autorów tego zadania lub podać inną wskazówkę do oryginalnej treści zadania.

- Polecam dla dogłębniejszego poćwiczenia rozwiązywania tego typu zagadnień „Podręcznik do liceów i techników - MATEMATYKA” oraz „Zbiór zadań do liceów i techników - MATEMATYKA” autorstwa M. Kurczab, E. Kurczab, E Świda.

Jeśli zdecydujesz się na przerobienie tego bardzo ambitnego kursu, to z pewnością przydadzą Ci się te strony:

<https://skul.pl/matematyka/matematyka-klasa-2-podrecznik-zakres-rozszerzony-rozwiazania-i-odpowiedzi,kid,721>

<https://skul.pl/matematyka/matematyka-klasa-2-zbior-zadan-zakres-rozszerzony-rozwiazania-i-odpowiedzi,kid,1287>

- W przypadku zadań dotyczących funkcji matematycznych szczególnie polecam korzystanie ze strony internetowej: **<https://www.geogebra.org/graphing?lang=pl>**.

www.geogebra.org/graphing?lang=pl

Większość zamieszczonych tu wykresów sporządziłem korzystając z tego narzędzia.

Równania wzory Viete'a

Leksykon

Funkcja kwadratowa w postaci ogólnej: $y = f(x) = ax^2 + bx + c$

Wartości x dla których $y(x) = 0$ nazywamy miejscami zerowymi $\rightarrow ax^2 + bx + c = 0$

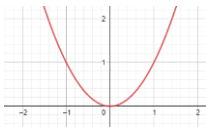
Miejsca zerowe funkcji kwadratowej:

$$x_1 = \frac{-b - \sqrt{\Delta}}{2a} = \frac{-b - \sqrt{b^2 - 4ac}}{2a} \quad x_2 = \frac{-b + \sqrt{\Delta}}{2a} = \frac{-b + \sqrt{b^2 - 4ac}}{2a} \quad \Delta = b^2 - 4ac$$

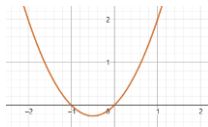
Wykresem funkcji kwadratowej jest parabola. Jej wierzchołek ma współrzędne (p, q) , gdzie:

$$p = \frac{-b}{2a} \quad q = \frac{-\Delta}{4a}$$

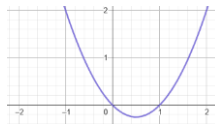
$a > 0$

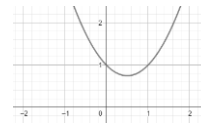
$$x^2$$

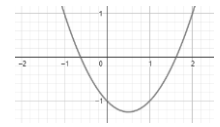
$$x^2 + x$$

$$x^2 - x$$

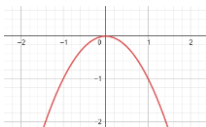
$$x^2 - x + 1$$

$$x^2 - x - 1$$

Gdy $c = 0$, to jedno miejsce zerowe funkcji $[y(x) = 0]$ jest dla $x = 0$.

$a < 0$

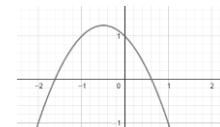
$$-x^2$$

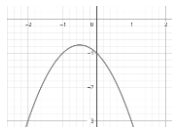
$$-x^2 + x$$

$$-x^2 - x$$

$$-x^2 - x + 1$$

$$-x^2 - x - 1$$

Gdy $c = 0$, to jedno miejsce zerowe funkcji

- Gdy $b = 0$, to współrzędna x wierzchołka paraboli jest równa $x = 0$. $b \neq 0$ przesuwa wykres w poziomie. Gdy $b = 0$, to parabola jest symetryczna względem osi Y . Dla $a > 0$. $b > 0$ wykres przesuwa się w lewo, $b < 0$ wykres przesuwa się w prawo. Dla $a < 0$. $b > 0$ wykres przesuwa się w prawo, $b < 0$ wykres przesuwa się w lewo.
- Z postaci ogólnej funkcji kwadratowej mamy, że $f(0) = c$, wykres przecina oś Y w c .
Gdy $c = 0$, to jedno miejsce zerowe jest w $x = 0$. $c \neq 0$ przesuwa wykres w pionie.
- Współrzędna $x_w = p$ wierzchołka paraboli leży pośrodku między wartościami x określającymi miejsca zerowe funkcji. Mamy więc x_1 , x_w , x_2 . Odległość $|x_1 - x_w|$ jest równa $|x_2 - x_w|$.
 $x_w = p = (x_1 + x_2)/2$.

Gdy mamy funkcję $f(x) = ax^2 + bx + c$ i znamy miejsca zerowe tej funkcji x_1 oraz x_2 , to możemy zapisać tę funkcję w postaci iloczynowej:

$$f(x) = a(x - x_1)(x - x_2) \quad \rightarrow \quad b = a(x_1 + x_2) \quad c = ax_1x_2$$

Postać kanoniczna funkcji kwadratowej:

$$f(x) = a(x - p)^2 + q \quad \rightarrow \quad b = -2ap \quad c = ap^2 + q$$

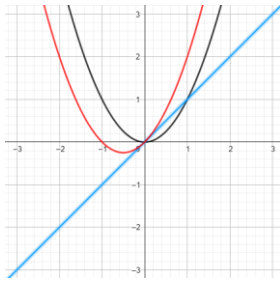
Wzory Viete'a: Jeżeli równanie ma dwa pierwiastki, to: $x_1 + x_2 = -b/a$ $x_1 \cdot x_2 = c/a$

W wielu zadaniach wyznacza się wartość wyrażenia: $x_1^2 + x_2^2$. Warto więc ją wyliczyć ogólnie.

$$(x_1 + x_2)^2 = x_1^2 + x_2^2 + 2x_1x_2 \rightarrow x_1^2 + x_2^2 = (x_1 + x_2)^2 - 2x_1x_2$$

Z wzoru Viete'a mamy, że: $x_1 + x_2 = -b/a$ $x_1 \cdot x_2 = c/a$

Zatem: $x_1^2 + x_2^2 = \left(\frac{-b}{a}\right)^2 - 2\frac{c}{a} = \frac{b^2 - 2ac}{a^2} \rightarrow x_1^2 + x_2^2 = \frac{b^2 - 2ac}{a^2}$

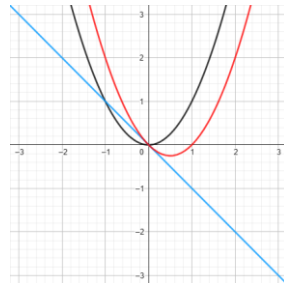
$$a > 0, b > 0, c = 0$$

$$y_1(x) = x^2$$

$$y_2(x) = x$$

$$y(x) = y_1(x) + y_2(x)$$

$$y(x) = x^2 + x$$

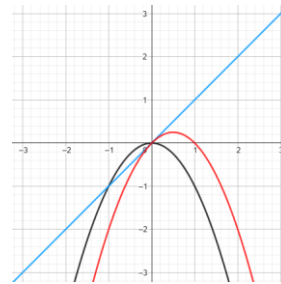
$$a > 0, b < 0, c = 0$$

$$y_1(x) = x^2$$

$$y_2(x) = -x$$

$$y(x) = y_1(x) + y_2(x)$$

$$y(x) = x^2 - x$$

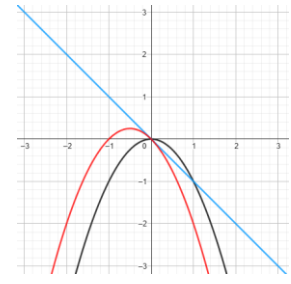
$$a < 0, b > 0, c = 0$$

$$y_1(x) = -x^2$$

$$y_2(x) = x$$

$$y(x) = y_1(x) + y_2(x)$$

$$y(x) = -x^2 + x$$

$$a < 0, b < 0, c = 0$$

$$y_1(x) = -x^2$$

$$y_2(x) = -x$$

$$y(x) = y_1(x) + y_2(x)$$

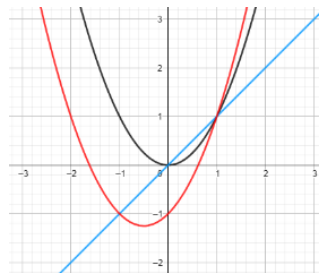
$$y(x) = -x^2 - x$$

Współczynnik c przesuwa wykres w pionie, wzdłuż osi Y .

Z postaci ogólnej funkcji kwadratowej $y(x) = ax^2 + bx + c$ mamy, że: $y(0) = c$

Gdy $c = 0$ to wykres, wykres $y(x)$ przecina oś Y w punkcie: $P(0, c)$.

Przykładowo wykres funkcji $y(x) = x^2 + x - 1$ ma następującą postać:

Zad. 1 3.221 - „Zbiór zadań do liceów i techników” M. Kurczab, E. Kurczab, E Świda

Funkcja kwadratowa $F(x)$ ma dwa miejsca zerowe. Nie obliczając tych miejsc ustal ich znaki opierając się na wzorach Viete'a.

a) $F(x) = x^2 + 4x + 3$

$$a = 1, b = 4, c = 3$$

$x_1 \cdot x_2 = c/a \rightarrow x_1 \cdot x_2 = 3 \rightarrow$ iloczyn jest dodatni, to x_1 oraz x_2 mają takie same znaki

$x_1 + x_2 = -b/a \rightarrow x_1 + x_2 = -4 \rightarrow$ suma x_1 oraz x_2 jest ujemna, czyli obie liczby są ujemne.

-----

b) $F(x) = x^2 + (\sqrt{3} - \sqrt{2})x - \sqrt{6}$

$$a = 1, b = \sqrt{3} - \sqrt{2}, c = -\sqrt{6}$$

$x_1 \cdot x_2 = c/a \rightarrow x_1 \cdot x_2 = -\sqrt{6} \rightarrow$ iloczyn jest ujemny, to x_1 oraz x_2 mają takie różne znaki

$x_1 + x_2 = -b/a \rightarrow x_1 + x_2 = \sqrt{2} - \sqrt{3} \rightarrow$ widać, że $x_1 = \sqrt{2}$ a $x_2 = -\sqrt{3}$, bo $\sqrt{2} \cdot (-\sqrt{3}) = -\sqrt{6}$
Jeden pierwiastek jest dodatni, drugi ujemny.

-----

c) $F(x) = 0,5x^2 - 4,5x + 4$

$$a = 0,5, b = -4,5, c = 4$$

$x_1 \cdot x_2 = c/a \rightarrow x_1 \cdot x_2 = 4 \rightarrow$ iloczyn jest dodatni, to x_1 oraz x_2 mają takie same znaki

$x_1 + x_2 = -b/a \rightarrow x_1 + x_2 = 9 \rightarrow$ suma x_1 oraz x_2 jest dodatnia, czyli obie liczby są dodatnie.

-----

d) $F(x) = -0,5x^2 - 7x - 24$

$$a = -0,5, b = -7, c = -24$$

$x_1 \cdot x_2 = c/a \rightarrow x_1 \cdot x_2 = 48 \rightarrow$ iloczyn jest dodatni, to x_1 oraz x_2 mają takie same znaki

$x_1 + x_2 = -b/a \rightarrow x_1 + x_2 = -14 \rightarrow$ suma x_1 oraz x_2 jest ujemna, czyli obie liczby są ujemne.

Zad. 2 3.222 - „Zbiór zadań do liceów i techników” M. Kurczab, E. Kurczab, E Świda

Funkcja kwadratowa $F(x)$ ma dwa miejsca zerowe, które są liczbami całkowitymi. Wyznacz te liczby, korzystając ze wzorów Viete'a.

a) $F(x) = x^2 + 5x + 6$

$$a = 1, b = 5, c = 6$$

$x_1 \cdot x_2 = c/a \rightarrow x_1 \cdot x_2 = 6 \rightarrow$ iloczyn jest dodatni, to x_1 oraz x_2 mają takie same znaki

$x_1 + x_2 = -b/a \rightarrow x_1 + x_2 = -5 \rightarrow$ suma x_1 oraz x_2 jest ujemna, czyli obie liczby są ujemne. Zgadując mamy: $x_1 = -3, x_2 = -2$

-----

b) $F(x) = x^2 - 2x - 8$

$$a = 1, b = -2, c = -8$$

$x_1 \cdot x_2 = c/a \rightarrow x_1 \cdot x_2 = -8 \rightarrow$ iloczyn jest ujemny, to x_1 oraz x_2 mają takie różne znaki

$x_1 + x_2 = -b/a \rightarrow x_1 + x_2 = 2 \rightarrow$ suma x_1 oraz x_2 jest dodatnia, czyli zgadując mamy:

$$x_1 = -2, x_2 = 4$$

-----

c) $F(x) = x^2 - 8x + 7$

$$a = 1, b = -8, c = 7$$

$x_1 \cdot x_2 = c/a \rightarrow x_1 \cdot x_2 = 7 \rightarrow$ iloczyn jest dodatni, to x_1 oraz x_2 mają takie same znaki

$x_1 + x_2 = -b/a \rightarrow x_1 + x_2 = 8 \rightarrow$ suma x_1 oraz x_2 jest dodatnia, czyli zgadując mamy:

$$x_1 = 1, x_2 = 7$$

Zad. 3 3.223 - „Zbiór zadań do liceów i techników” M. Kurczab, E. Kurczab, E Świda

Funkcja kwadratowa $F(x)$ ma dwa miejsca zerowe x_1 oraz x_2 . Wyznacz współczynniki w poniższych wzorach funkcji $F(x)$.

a) $F(x) = x^2 + bx + c$ oraz $x_1 = -2,5$ oraz $x_1 + x_2 = -1,5$

$$a = 1, b = ?, c = ?$$

$$x_1 \cdot x_2 = c/a \rightarrow x_1 \cdot x_2 = c$$

$$x_1 + x_2 = -b/a \rightarrow x_1 + x_2 = -b \rightarrow -1,5 = -b \rightarrow \mathbf{b = 1,5}$$

$$x_1 + x_2 = -b/a \rightarrow x_2 = -b/a - x_1 \rightarrow x_2 = -1,5 + 2,5 \rightarrow x_2 = 1$$

$$c = x_1 \cdot x_2 = (-2,5) \cdot 1 = -2,5$$

---

b) $F(x) = ax^2 + 2x + c$ oraz $x_1 = -2$ oraz $x_1 \cdot x_2 = -6$

$$a = ?, b = 2, c = ?$$

$$x_1 \cdot x_2 = -6 \rightarrow (-2) \cdot x_2 = -6 \rightarrow \mathbf{x_2 = 3}$$

$$x_1 + x_2 = -b/a \rightarrow -2 + 3 = -2/a \rightarrow 1 = -2/a \rightarrow \mathbf{a = -2}$$

$$x_1 \cdot x_2 = c/a \rightarrow c = x_1 \cdot x_2 \cdot a \rightarrow c = (-6)(-2) \rightarrow \mathbf{c = 12}$$

---

c) $F(x) = ax^2 + bx + 42$ oraz $x_2 = 7$ oraz $x_1 + x_2 = 10$

$$a = ?, b = ?, c = 42$$

$$x_1 + x_2 = 10 \rightarrow x_1 = 10 - x_2 \rightarrow x_1 = 10 - 7 \rightarrow x_1 = 3$$

$$x_1 \cdot x_2 = c/a \rightarrow 3 \cdot 7 = 42/a \rightarrow a = 42/21 \rightarrow \mathbf{a = 2}$$

$$x_1 + x_2 = -b/a \rightarrow 10 = -b/2 \rightarrow \mathbf{b = -20}$$

Zad. 4 3.224 - „Zbiór zadań do liceów i techników” M. Kurczab, E. Kurczab, E Świda

Funkcja kwadratowa $F(x) = ax^2 + bx + c$, gdzie $a \neq 0$, ma dwa miejsca zerowe x_1 oraz x_2 . Określ znaki współczynników w poniższych wzorach funkcji $F(x)$, wiedząc, że:

a) $F(0) = 3$ oraz $x_1 > 0$ oraz $x_2 > 0$

Wiemy, że $F(0) = c$ czyli **$c > 0$**

Wzór Viete'a: $x_1 \cdot x_2 = c/a$ $x_1 > 0$, $x_2 > 0$ oraz $c > 0 \rightarrow$ **$a > 0$**

Wzór Viete'a: $x_1 + x_2 = -b/a$ $x_1 > 0$, $x_2 > 0$ oraz $a > 0 \rightarrow$ **$b < 0$**

-----

b) $F(0) = -2$ oraz $x_1 > 0$ i $x_2 > 0$

Wiemy, że $F(0) = -2$ czyli **$c < 0$**

Wzór Viete'a: $x_1 \cdot x_2 = c/a$, $x_1 > 0$, $x_2 > 0 \rightarrow c/a > 0 \rightarrow c < 0$ to **$a < 0$**

Wzór Viete'a: $x_1 + x_2 = -b/a$, $x_1 > 0$, $x_2 > 0 \rightarrow -b/a > 0 \rightarrow a < 0$ to **$b > 0$**

-----

c) $F(0) = 5$ oraz $x_1 < 0$ i $x_2 < 0$

Wiemy, że $F(0) = c$ czyli **$c > 0$**

Wzór Viete'a: $x_1 \cdot x_2 = c/a$, $x_1 < 0$, $x_2 < 0 \rightarrow c/a > 0 \rightarrow c > 0$ to **$a > 0$**

Wzór Viete'a: $x_1 + x_2 = -b/a$, $x_1 < 0$, $x_2 < 0 \rightarrow -b/a < 0 \rightarrow a > 0$ to **$b > 0$**

Zad. 5 3.225 - „Zbiór zadań do liceów i techników” M. Kurczab, E. Kurczab, E Świda

Funkcja kwadratowa $F(x) = 2x^2 + px + 10$ ma dwa miejsca zerowe, które są liczbami całkowitymi. Wyznacz te miejsca zerowe i oblicz p .

$$a = 2, \quad b = p, \quad c = 10$$

$$\text{Wzór Viete'a: } x_1 \cdot x_2 = c/a, \quad x_1 \cdot x_2 = 10/2 \quad \rightarrow \quad x_1 \cdot x_2 = 5$$

Jest to iloczyn liczb całkowitych. Zatem mamy dwa rozwiązania:

$$x_1 = 1 \text{ i } x_2 = 5 \quad \text{lub} \quad x_1 = -1 \text{ i } x_2 = -5$$

$$\text{Wzór Viete'a: } x_1 + x_2 = -b/a \quad \rightarrow \quad -b = a(x_1 + x_2) \quad \rightarrow \quad b = -a(x_1 + x_2)$$

$$\text{Dla pierwszego rozwiązania: } b = -2(6) = -12$$

$$\text{Dla drugiego rozwiązania: } b = -2(-6) = 12$$

Zad. 6 3.226 - „Zbiór zadań do liceów i techników” M. Kurczab, E. Kurczab, E Świda

Funkcja kwadratowa $F(x) = 2x^2 - 6x + q$ ma dwa miejsca zerowe, które są liczbami naturalnymi. Wyznacz te miejsca zerowe i oblicz q .

$$a = 2, \quad b = -6, \quad c = q$$

$$\text{Wzór Viete'a: } x_1 \cdot x_2 = c/a, \quad x_1 \cdot x_2 = q/2 \quad \rightarrow \quad q = 2x_1 \cdot x_2$$

$$\text{Wzór Viete'a: } x_1 + x_2 = -b/a \quad \rightarrow \quad x_1 + x_2 = 3 \quad \rightarrow \quad b = -a(x_1 + x_2)$$

Jest to suma liczb naturalnych, czyli mogą to być: zero lub liczby całkowite dodatnie.

Mamy więc dla takiej sumy dwa rozwiązania:

$$x_1 = 0 \text{ i } x_2 = 3 \quad \text{lub} \quad x_1 = 1 \text{ i } x_2 = 2$$

$$\text{Dla pierwszego rozwiązania: } q = x_1 \cdot x_2 / 2 = 0 \cdot 2 \quad \rightarrow \quad q = 0$$

$$\text{Dla drugiego rozwiązania: } q = 2x_1 \cdot x_2 = 2 \cdot 2 \quad \rightarrow \quad q = 4$$

Zad. 7 3.227 - „Zbiór zadań do liceów i techników” M. Kurczab, E. Kurczab, E Świda

Sprawdź, że funkcja $y(x) = 2\sqrt{3}x^2 - x - \sqrt{3}$ ma dwa miejsca zerowe. Następnie bez obliczania tych miejsc zerowych oblicz:

- kwadrat ich sumy,
- sumę ich kwadratów.

$$a = 2\sqrt{3}, b = -1, c = -\sqrt{3}$$

$$\Delta = b^2 - 4ac$$

$$\Delta = 1 - 4 \cdot 2\sqrt{3} \cdot (-\sqrt{3}) = 25, \quad \Delta > 0 \text{ co oznacza, że funkcja } y(x) \text{ ma dwa miejsca zerowe.}$$

$$\text{Wzór Viete'a: } x_1 + x_2 = -b/a \quad \rightarrow \quad x_1 + x_2 = 1/2\sqrt{3}$$

$$(x_1 + x_2)^2 = 1/(2\sqrt{3})^2 = 1/12 \quad \rightarrow \quad \mathbf{(x_1 + x_2)^2 = 1/12}$$

$$(x_1 + x_2)^2 = x_1^2 + 2x_1x_2 + x_2^2 = x_1^2 + x_2^2 + 2x_1x_2 \quad \rightarrow \quad (x_1 + x_2)^2 = x_1^2 + x_2^2 + 2x_1x_2$$

$$\text{Wzór Viete'a: } x_1 \cdot x_2 = c/a, \quad x_1 \cdot x_2 = -\sqrt{3}/2\sqrt{3} = -0,5 \quad \rightarrow \quad 2 \cdot x_1 \cdot x_2 = -1$$

$$(x_1 + x_2)^2 = x_1^2 + x_2^2 + 2x_1x_2 \quad \rightarrow \quad (x_1 + x_2)^2 = x_1^2 + x_2^2 - 1 \quad \rightarrow \quad x_1^2 + x_2^2 = (x_1 + x_2)^2 + 1$$

$$x_1^2 + x_2^2 = 1/12 + 1 \quad \rightarrow \quad \mathbf{x_1^2 + x_2^2 = 13/12}$$

Zad. 8 3.228 - „Zbiór zadań do liceów i techników” M. Kurczab, E. Kurczab, E Świda

Sprawdź, że funkcja $y(x) = \sqrt{6}x^2 - 5\sqrt{3}x + 2\sqrt{6}$ ma dwa miejsca zerowe. Następnie bez obliczania tych miejsc zerowych oblicz:

- c) sumę ich odwrotności,
- d) sumę kwadratów ich odwrotności.

$$a = \sqrt{6}, b = -5\sqrt{3}, c = 2\sqrt{6}$$

$$\Delta = b^2 - 4ac$$

$\Delta = 75 - 4 \cdot \sqrt{6} \cdot 2\sqrt{6} = 27$, $\Delta > 0$ co oznacza, że funkcja $y(x)$ ma dwa miejsca zerowe.

$$\frac{1}{x_1} + \frac{1}{x_2} = \frac{x_1 + x_2}{x_1 \cdot x_2} = \frac{-\frac{b}{a}}{\frac{c}{a}} = \frac{-b}{c}$$

$$\frac{1}{x_1} + \frac{1}{x_2} = \frac{5\sqrt{3}}{2\sqrt{6}} = \frac{5\sqrt{3}}{2\sqrt{2} \cdot \sqrt{3}} = \frac{5}{2\sqrt{2}} = \frac{5\sqrt{2}}{2 \cdot 2} = \frac{5\sqrt{2}}{4}$$

$$\frac{1}{x_1^2} + \frac{1}{x_2^2} = \frac{x_1^2 + x_2^2}{x_1^2 \cdot x_2^2}$$
$$(x_1 + x_2)^2$$

Zad. 9 3.232 - „Zbiór zadań do liceów i techników” M. Kurczab, E. Kurczab, E Świda

Liczby $4 - 2\sqrt{3}$ i $4 + 2\sqrt{3}$ są miejscami zerowymi funkcji $y = x^2 + (p + q)x + p^2 - q^2$.

Oblicz p i q.

$$a = 1,$$

$$b = p + q$$

$$c = p^2 - q^2$$

Wzory Viete'a: Jeżeli równanie ma dwa pierwiastki, to: $x_1 + x_2 = -b/a$ $x_1 \cdot x_2 = c/a$

$$x_1 + x_2 = -b/a$$

$$(4 - 2\sqrt{3}) + (4 + 2\sqrt{3}) = -b/a \rightarrow (4 - 2\sqrt{3}) + (4 + 2\sqrt{3}) = -(p + q)$$

$$p + q = -8 \rightarrow p = -(8 + q)$$

$$x_1 \cdot x_2 = c/a$$

$$(4 - 2\sqrt{3}) \cdot (4 + 2\sqrt{3}) = c/a \rightarrow (4 - 2\sqrt{3}) \cdot (4 + 2\sqrt{3}) = p^2 - q^2$$

$$16 - 12 = p^2 - q^2 \rightarrow p^2 - q^2 = 4$$

$$(8 + q)^2 - q^2 = 4 \rightarrow 64 + 16q + q^2 - q^2 = 4 \rightarrow 16q = -60 \rightarrow q = -60/16$$

$$q = -3\frac{3}{4}$$

$$p = -(8 + q) \rightarrow p = -8 + 3\frac{3}{4} = -\frac{32}{4} + 3\frac{3}{4} = -\frac{32}{4} + \frac{15}{4} = -\frac{17}{4} = -4\frac{1}{4}$$

$$p = -4\frac{1}{4}$$

Zad. 10 3.233 - „Zbiór zadań do liceów i techników” M. Kurczab, E. Kurczab, E. Świda

Liczby $1/(2 - \sqrt{3})$ oraz $1/(2 + \sqrt{3})$ są rozwiązaniem równania $x^2 - (p + q)x + q^2 - 8p = 0$.

Oblicz p i q .

$$a = 1,$$

$$b = -(p + q)$$

$$c = q^2 - 8p$$

Wzory Viete'a: Jeżeli równanie ma dwa pierwiastki, to: $x_1 + x_2 = -b/a$ $x_1 \cdot x_2 = c/a$

$$x_1 + x_2 = -b/a$$

$$x_1 + x_2 = p + q \quad \frac{1}{2 - \sqrt{3}} + \frac{1}{2 + \sqrt{3}} = p + q \quad \rightarrow \quad \frac{(2 - \sqrt{3}) + (2 + \sqrt{3})}{(2 - \sqrt{3}) \cdot (2 + \sqrt{3})} = p + q \quad \rightarrow \quad \frac{4}{1} = p + q$$

$$p + q = 4 \quad \rightarrow \quad \mathbf{p = 4 - q}$$

$$x_1 \cdot x_2 = c/a$$

$$x_1 \cdot x_2 = q^2 - 8p \quad \frac{1}{2 - \sqrt{3}} \cdot \frac{1}{2 + \sqrt{3}} = q^2 - 8p \quad \rightarrow \quad \frac{1}{(2 - \sqrt{3})(2 + \sqrt{3})} = q^2 - 8p$$

$$\frac{1}{4 - 3} = q^2 - 8p \quad \rightarrow \quad q^2 - 8p = 1$$

Podstawiając $p = 4 - q$ otrzymujemy: $q^2 - 8(4 - q) = 1 \rightarrow q^2 - 8(4 - q) - 1 = 0$

a stąd:

$$q^2 + 8q - 33 = 0$$

$$\Delta = 8^2 - 4(1)(-33) = 196 \quad \sqrt{196} = 14$$

Mamy $q_1 = (-8 + 14)/2$ $q_1 = 3$, to wtedy $p = 4 - q$, czyli $p = 1$

oraz $q_2 = (-8 - 14)/2$ $q_2 = -11$, to wtedy $p = 4 - q$, czyli $p = 15$